

ABONY

Függetlenségi politikai hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egészévre . . . . . 10 korona
Fél évre . . . . . 5 korona
Negyedévre . . . . . 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

RADOS MÓRIC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ABONY, Vasut-utca. Telefonszám 37.

Előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalhoz küldendők.

— Nyilttér sora 1 korona. —

A végső eszközről,

az általános sztrájkról tehát mégis meghozta a maga egyenes, szigorú határozatát a sociáldemokrata munkásság rendkívüli kongresszusa. Tiszák tehát csalódtak abban a reményükben, hogy a munkásság csak fenyegetőzik, sőt még most is, az egyhangú határozat után azzal álltják magukat, hogy nem lesz tömegsztrájk. Bár ugy lenne. Kivánjuk, szeretnénk, ha az agyon gyötört, roskadozó nemzet testét ez a hatalmas csapás nem érné, de mit ér a mi jámbor óhajlásunk, ha azok, akiknek egyetlen hazafias és férfias cselekedetétől függ ennek az országnak belbékéje: süketek és vakok, érzékellenek a nemzet minden jogos követelésével szemben és hatalmi daccal intézik ennek az országnak sorsát.

Nem vagyunk azok, akik hazátlan bitangoknak neveztük a jogaiért küzdő és gazdaságilag elnyomott munkásosztálynak azon rétegét, amely jogainak kivívásaért mindenre kaphatónak mutatkozott és nem rajongunk ma sem az általános választójognak a végletekig való kiterjesztése mellett harcolókért. A munkásság igaztalan volt akkor, amikor a koalíciótól mindjárt a kormányra jutás után követelte a választójogi reformot és egy grandiozus felvonulással tüntetett, de nem igaztalan ma, amikor királyi ígéretek, kormány válságok és egy hatalmas párt programja a választójog reformját többször kitatásba helyezték.

Nem part szempontból — mentesen minden pártpolitikától — meg kell állapítani, hogy az általános sztrájk a munkásság végső elkeseredésének folyamánya. Belátja ezt az országban mindenki, aki az igazi népparlamenttől

várja hogy egészségesebb alapokon fejlődjön itt tovább minden; csak azok nem látják be akik nem óhajtják a fejlődést. Elhiszem én, hogy Tisza jó hazafi, de csak akkor, ha azt is akceptálom, hogy Bokányiék is azok. Mert míg Tisza a konzervatív politikával látja jobban biztosítva az ország jövőjét, addig Bokányiék a radikális reformpolitikát hirdetik az ország jobb jövőjének bázisául.

Ami a socialisták hazáárulását, nemzetköziségét illeti az régen megcáfoltatott. Ma ott állanak a függetlenségi 48-as elveket vallók fallanxjában; de mi van a nemzetiségekkel paktáló Tiszákkal, akik a magyar Alföld józan földművelőjét nem fogadják be a politika sáncaiba akkor, amikor a szolnok-dobokai magyar gyűlölő, részeg oláhnak választójogot adnak. Nem hiszem, hogy az Alföld magyarjai tudják, hogy azok akiket politikai jogok gyakorlására nálánál méltóbbaknak tart Tisza István, azok véresre verik gyermekeiket, ha azok iskolából jövet magyarul mernek beszélni.

Nem tudják ezt az ország szívében élők. Én sem hittem annak a magyar jegyzőnek, aki majdnem könnyezve mesélte el a szomorú dolgokat; pedig így van. És ezekkel az emberekkel tárgyal Tisza István. Ezek az emberek mernek külön választójogi törvényjavaslattal a Ház elé járulni. — És Tisza nem hazaáruló, Tisza nem nemzetközi, Tisza böles politikus, csak nem magyar politikus. Mertha az volna, ha az ország sorsát csak egy szemernyit is a szívében viselné, nem engedné az országot a tönk szélére jutni, nem vérpadal fenyegetné a végső esz-

közhoz végső kényszerből folyamodókat, hanem minden erejével megakadályozná, hogy ahhoz nyuljanak..

Az általános sztrájk nem cél, csak eszköz — mondották a munkásság rendkívüli gyűlésén — de ugylátszik Tisza célnak minősíti és azt hiszi, hogyha a sztrájk nem sikerül vagy egyáltalában elmarad, úgy a munkásság elbukott. Nem! Az általános sztrájk csak eszköz — végső eszköz — amelynek alkalmazása, ha nem vezetne eredményre, még mindig megmarad a cél: egy becsületes választójogért való küzdelem, amelynek feltétlenül győzelemmel kell végződnie és ez a győzelem nem a socialistáké, hanem a dolgozó Magyarországé lesz.

Politikai hét.

Abony, február 1.

Az elmúlt héten semmi jelentősebb esemény nem történt ami előbbre vitte volna a hadálásban lévő politikai ellenfeleket, A Pallós ügy újabb szennyeket vetett felszínre. Lukács grófi rangot kapott és Tisza nyilatkozott az oláhokkal való paktálásáról. Ennyi az egész. No meg az is valami, hogy a sociáldemokrata párt rendkívüli kongresszusa kimondotta az általános sztrájkot. Ugyanezen a kongresszuson a belgak kiküldöttje elmondta, hogy Belgiumban már nyolc esztendő óta készülnek a politikai tömegsztrájkra. Nálunk csak most elesedett ki annyira a helyzet, hogy a munkásság kénytelen végső eszközeihez nyulni és a kormánynak módjában volna, sőt egyenesen kötelessége lenne az általános sztrájkra való készülődésnek is megakadályozása. A Lovranában és Se neringen üdülő miniszterelnöknek kisebb gondja is nagyobb annál, hogy módot keressen az ellenlétek kiegyenlítésére. A munkapárt feje egyik esti lapnak adott nyilatkozatában hívja az ellenléteket a parlamentbe. Nem tudjuk megállapítani, hogy a „folyton mosolygó” milyen szempontból

tette ezt a kijelentést, annyi azonban bizonyos, hogy ha az ellenlétek be is megy a kitiltások lejártá után a Házba, ott addig normális tárgyalások nem lesznek, amíg az alkotmányon ejtett sérelmek nem orvosoltatnak. Az ellenlétek nem lehet hűtlen eddigi magatartásához] anélkül, hogy a nemzet szimpátiáját el ne veszítené. Ki kell tartani a végsőkig és az elvekért folytatott küzdelemnek győzelemmel kell végződnie.

Községi ügyek.

Abony.

A községi számadások megvizsgálásához az 1913. évre számadási elnökökül járásunkba a vármegye közgyűlése a következő megyebizottsági tagokat küldte ki: Abony községbe Reinle János tápiószelvi, Jászkarajenőre Dósa Pál kocséri, Kocsérre Kósa József jászkarajenői, Tápiógyörgyére Benedicty Gyula tápiószelvi, Tápiószelére id. Teszary László abonyi, Töszegre Sivó Jenő abonyi, Törtelre Löffler Miksa abonyi, Ujszászra Györgyey Illés tápiógyörgyei, Zagyvarékasra dr. Thaly Gabor abonyi lakost.

A vadászterület bérbeadása pénteken történt meg nyilvános árverés útján. A legutóbbi alkalommal 750 koronáért bérbeadott vadászterületet 500 koronáért vette bérbé Ajthay K. Barna belügyminiszteri segédtitkár. A bérösszeg esökkenésének az az oka, hogy a vadállomány igen csekély és hogy a gazdak közül igen sokan nagyterületeket vontak ki a vadászterületből.

Az alispán jóváhagyta a község képviselőtestületének az orvosi körzetekre vonatkozó határozatát.

A községi kórház ügyében lapunknak megjelent cikkei, valamint a tanács egyik tagjának a kórház adminisztrációs ügyei iránt való érdeklődése arra indította az előljárókat, valamint a kórház vezető orvosát, hogy a kórház összes ügyeinek megvizsgálására a közegészségügyi hatóságot felkérje. Amint értesülünk dr. Madarász Adorján főszolgabíró dr. Szentkirályi István járásorvossal és Benedek Zoltán járási számvevővel a legközelebbi napokban vizsgálatot tart és annak eredményét módunkban lesz a közönséggel közölni.

Jászkarajenő.

A közigazgatási bizottság elrendelte, hogy a rom. kath. iskolákban működő tanítók javadalmazási jegyzőkönyve mielőbb véssék fel. A püspökség Kósa József plebanost jelölte ki a jegyzőkönyvet felvevő bizottság elnökeül.

A községben igen csekély érdeklődés mutatkozik a Törtel—Kara—Ceglédi vicinális vasút építési költségeihez való hozzájáruláshoz. 104° os pótdátó mellett nem nagyon lehet ilyen merész vállalkozásba kezdeni.

T.-Györgye.

A község képviselőtestülete Zsák József segédjegyző részére 100 korona drágasági pótleket szavazott meg.

A község háza kibővítési terveit Goll Elemér okl. építész elkészítette. A csinos terv és a költségvetés az alispánhoz felterjesztett.

T.-Szele.

A járási főszolgabíró a vezető jegyző kérésére intézkedett, hogy az anyakönyvi teendők ellátására az adóügyi jegyző akadályoztatása esetén a segédjegyző részére is megbízást kerjen a belügyminisztertől.

Törtel.

Január 29-én tárgyalta a járási főszolgabíró Törtel, Toszeg, Kocsér és Jászkarajenő községeknek Szabó Károly kerületi kéménysprő ellen beadott panaszait. A tárgyalás folyamán beigazolódott, hogy a kéménysprő egyáltalában nem tesz eleget köteletségének és így a főszolgabíró fel is függesztette egy évre állásától. Amint értesülünk a kerületi kéménysprő állásra pályázatot írnak ki.

Ujszász.

A községben macska veszett-ség lepelt fel. A járási állatorvos szigorú zárlatot rendelt el.

Gazdasági előadások.

Vármegyénk gazdasági egyesülete még a múlt év december 20-án tartott ülésében olyan határozatot hozott, amely fényesen igazolja, hogy gazdaközönségünkkel, annak anyagi és erkölcsi jólétét előmozdító művelődésével a vármegye gazdasági egyesületének vezetősége törődik és minden alkalmat megragad a gazdaközönség oktatására; sőt, hogy az ilyen szakzerű oktató előadások iránt az érdeklődést minnél jobban felkeltse, anyagi áldozatot is hoz, amennyiben a kis gazdák között kisebb gazdasági gépeket, eszközöket, szerzeszámokat stb. sorsol ki.

Ilyen gazdasági előadások megtartása céljából az egyesület választmányja érintkezésbe lépett járásunk főszolgabírájával, aki az előadások helyéről és idejéről gondoskodni fog. Az előadások a földművelés, gyümölcsészet, szőlészet, konyhakertészet és állattenyésztés terén ismeretlen, esetleg speciális dolgokat ölelnek fel és kioktatják a gazdát a rovarok és más károsodások ellen való védekezésre.

Felteslegesnek tartjuk, hogy a gazdaközönség, különösen a kisczadák figyelmét felhívjuk az előadások látogatására, mert megvagyunk arról győződve, hogy most a pihenés időszakában örömmel ragadja meg minden gazda az alkalmat a tanulásra, hogy a tanultakat annak idején a gyakorlatban saját hasznára értékesítse. Külföldön aránytalanul kis száraléka található csak olyan gazdálkodóknak, akik állandóan ne foglalkoznának gazdasági, szakzerű tudományos munkákkal, ne olvasnának szaklapokat, hogy azokból a gazdálkodás téren kipróbált újabb meg újabb rendszereket és módszereket elsajátítsák. De a külföldi gazdakörök is jobban megfelelnek hivatásuknak akkor, amidőn politizálás és mulatságok rendezése helyett valóságos önképzőkörök a gazdaközönségnek. Hogy a csökönös maradiságáról és a régi, elavult gazdálkodási módszerekhez való ragaszkodásáról is híres a magyar kisczadka az mindenki előtt ismeretes, pedig milyen kiesnyes dolog a fejlődés korszakában arra hivatkozni, hogy hogy az apám is meg a nagyapám is így gazdálkodott.

Tanulnia kell a gazdának, ha a folyton súlyosbodó életviszonyok között gyarapítani akarja tőkét és ha a talajnak kiuzsorázása nélkül versenyképes terményt akar produkálni.

A gazdasági előadások látogatottsága élénk tanúbizonyságát fogja képezni a mi gazdaközönségünk tanulás iránti érzékének és amidőn mi e nagyfotosságú ügyet a gazdaközönség figyelmébe ajánljuk reméljük, hogy az előadásokat minél nagyobb számban látogatni is fogja.

A gyermek nevelése.

Bárki ismerheti a gyermek lelkét, kedélyét. Mondhatja önmagáról, hogy ez az a kor, amikor minden esemény, legyen az szomorú vagy örömdetes, megrázó vagy könnyűt fakasztó: az erkölcsöket élesztgető vagy azokat lerontó, a gyermek életében oly mély barázdákat hagy, hogy a szerzett benyomásoknak megmáslására vagy kiirtására csak a legnagyobb jellemek képesek, azok is csak nagy önmegtartó lelki

küzdelmek árán.

A gyermek egész lelki világa a peesétviasz lenyomatával hasonlítható össze. Minél melyebb és finomabb molszészü a peesét, annál domborubb, annál jellegzetesebb nyomatot kapunk. Minél hatásosabbak és az emberi érzéseket áthatóbbak az impressziók, annál erősebben alakul ki a jelleme. Ez a jellem pedig az ifjú korban szilaj indulattá fejlődik, mely a neveléshez képest lehet jó vagy rossz. Az egyik ifjú a tudásvágyban szertelenkedik, a másik arra törekszik, hogy testi erőt fitogtassa, még olyan is akad, nem épen kis számban, akinek alacsony fokozat áll erkölcsi értelete. Ez azután így marad a férfikor megállapodott korában is. Amennyiben a természet változtat az emberen, annyiban módosul a nevelés alkotta jellem, de amit a gyermek magába szí, azt az erkölcsi levegőt hussá és vérré alakította át a természet a gyermek lélekben. Ebből kiseléjtetni a rosszat, a bünt, a megvédendőt és megtartani sőt gyökeret veretni a jó tulajdonoknak. Arra csak egy Arany János, vagy Kossuth Lajos vagy egy Shakespeare Vilmos képes. Kiváltságos emberek, akik vagy természetadta tehetségükkel fogva vagy sok és nagy lelki meghasonlások után és hatalmas életküzdelmek árán jutottak arra a magaslatra, hogy a saját természetének is irányt szabhassanak. Egyszerű emberek azonban, kik arra vannak hivatva, hogy életpályájukat úgy töltsék be hogy embertársaiknak sem terhére, sem kárára ne legyenek, azok csak a jó nevelés mellett lehetnek becsületes, hazafias polgárai országunknak.

A nevelés kérdése nem másodrendű kérdés. Nem az a fő, hogy a gyümölcsfa megkapja a szükséges talajt, és nedvességet, hanem ha eredményre vár a gazda, akkor vigyázni kell, nehogy elkorcsosuljon az, nyesegetni kell itt-ott a galyakat, nehogy vadhajások nőjjenek ki belőle és megövíni kell minden káros feregtől, ami a gyümölcs belsejébe furakodhat. Tulajdonképen így kell a szülőknek is eljárni a gyermekkel szemben együtt a tanítóval, ha a kis események jövőjét igazán szívükön viselik. Mi haszna, ha a szülők bármilyen önfeláldozó munkát is végeznek gyermekükért, de ha képtelenek olyan nevelést adni neki, amely őt, ha belép az életbe, embertársai előtt becsültté tegye. Nem az a fő, hogy győzzön valaki, hanem igenis az hogy élni tudjon a győzelmétől.

Nem elég az, ha a gyermeknek olyan nevelést adunk, mely az esztét csiszolja, hanem szükség van rá, hogy kedélyüket, jellemüket is legalább olyan arányban műveljük, mint a milyenben az észbeli tehetségük áll. Hiszen ma-

ga az egész gyermekkor nem más, mint a szív és kedély világa. Minek még azt a gyönyörűséges időt az ismeretek erőszkos beverésével agyon silányítani.

Egységes nevelési és tanítási elvek szerint kell keresztülvinni azt a gondolatot, hogy szívben és észben is tökéletes nemzedéket neveljünk az utókornak. Ezt pedig csak akkor fogjuk elérni, ha a szülők és tanítók szívvel-lélekkel járulnak hozzá a nemes elv megteremtéséhez.

A fiatalság sorsa különösen a tanítószeg kezébe van lótvé. A magyar tanítószeg minden időben megállotta nehéz, komoly hivatása terén a helyét s egyben továbbra is azon lesz, hogy a hozzá fűzött várakozásoknak minden tekintetben eleget tegyen. Ez kötelessége és ezt hazafias értelete is diktálja. (P. K.)

Uránia.

Alig mulik el nap, hogy valami szenzációs ujdonságot ne hallanók az oly gyorsan nép zertivé lett mozikról. A napilapok, irodalmi s tudományos folyóiratok hasábokon foglalkoznak a csodásan nagyszerű film művészettel. Valamennyien hangos örömmel hirdetik, hogy a nagy közönség önkénytelenül meghódolt az egyenlőre még kiszámíthatatlan horderejű mozitechnika előtt.

Legutóbb a világ legnagyobb rendezőművészt Reinhardt-ot recipiálta a mozi. A jelenkor legnagyobb művészeivel, élükön Bissermann Alberttel rendezett Reinhardt mozifelvételre egy magas irodalmi színvonalon álló darabot Londonban. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy ezen egy szerepnek a lejátszásáért Bissermann maga 6000 márkát kapott.

Egy másik kiváló írócsoport olyan nagystíliú dráma létrehozásán fáradozik, mely a modern technika minden elképzelhető ágazatát, a teremlő erő egyszerű alkotásait, az elemeknek leküzdését a vásznon megelevenítse.

Múlt heti műsorában az a bonyi Uránia is két olyan képet adott elő, melynek bemutatásáért a moziközönség igazán hálás lehet. A közlekedési eszközök minden válfaját: bicikli, automobil, expressz vonat, motocsónak, repülőgép mind egy mozimese keretében szerepelnek. Egy igen jól kigondolt és a legapróbb részleteig idegekre dolgozó drámat láttunk a múlt hét műsorán. „Az anya tragédiája” annyira meghatott a zűfolásig telt nézőterén mindenkit, hogy nem maradt szem szárazon.

A ma bemutatásra kerülő képek is lehetőleg még nagyobb számban fogják a mozi iránt érdeklődőket vonzani. S. s.

Legjobb minőségű saját készítményű gyári cipők legnagyobb raktára. 22 év óta fennálló üzletem a legnagyobb biztosíték arra, hogy készítményeim a legjobb minőségűek, azokért felelősséget vállalok. Beteg lábakra a leggondosabban készített (ortoped) cipők rendelhetők. Tessék üzletemet megtekinteni, vásárlás nem kötelező. BOGNAR KÁROLY cipész mester Cegléden. Árpád-tér Kohn és Erdős üzlete mellett.

Mi ujság?

— **Eljegyzés.** Dr. Markó Jenő szolgabíró eljegyezte Gajzágó Ilonát, Gajzágó Jenő pusztaturpásztói földbirtokos leányát. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Jótekonyság.** özv. Szilágyi Mihályné január 26-án ebédet juttatott a szegényház lakóinak.

— **Megyei virilisek az 1913. évben.** A vármegye most állította össze a legtöbb adót fizetők nevsorát, amely szerint Abonyból gróf. Keglevich Gábor 5474 kor. Hay Mór 4381 kor. 58 fill. Neppel Ferenc 4355 kor. Lavatka Béla 4328 kor. id. Sivó Miklós 2292 kor. Kostyán József 1756 kor. Dr. Thaly Gábor 1740 k., Gaál Gyula 1640 k., Sivó Jenő 1617 k. és Reinle János 1578 kor. adót fizetnek. Hay Mór, Kostyán József és Dr. Thaly Gábor adója diplomájuk alapján kétszeresen számítatik. Idejegyezzük még, hogy a legtöbb adót a megyei virilisek között Csernoch János dr. esztergomi érsek 26215 kor. 34 fillért a legkevésébbet pedig Szücs Ferenc dr. fizeti, aki kétszeres számítással 1505 kor. 22 fillért fizet.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtetetlen férjem temetése alkalmával őszinte részvétükkel nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek ezúton mondok halás köszönetet. Özv. Makay Pálné és gyermekei.

— **Uj telefon.** Az elmúlt héten képesített be a posta és távirat igazgatóság Vadász Izsák községi állatorvos telefonját a hálózatba. Az új telefon 46-os hívó számot kapott.

— **Emlékeztető.** Ma délelőtt fél 11 órakor tartja az Abonyi Közgazdasági Bank r. t. rendes évi közgyűlését.

— **Varjas Antal Abonyban.** Amint értesülünk Varjas Antal a népdalairól is híres fővárosi művész Tóth Mariska művésznővel, művészi köruton van és a legnagyobb valószínűség szerint utjába éjti városunkat is.

— **Fegyelmi eljárást** indított a járási főszolgabíró Filius Aurél tápiógyörgyei községi elemi iskolai tanító ellen, mert az, ok nélkül több ízben nem tartott előadást.

— **Öngyilkos leány.** Pirók Julianna 16 éves leány, aki Beck Dzsónél volt mint belső cseled alkalmazva pénteken január 31-én reggel a ház udvarán levő kutba ugrott. Mire észrevették a leány már halott volt. Nem tudni mi indította a fiatal leányt gyászos tettének elkövetésére. A rendőrség vizsgálatot indított.

— **A megbánt tett** a címe a moziban ma délután és este bemutatandó nagy artista dramának. Vásznonra kerül ma Pali is a moziközönség kedvence.

— **A tartalékosok szabadságolása.** Azon kivételes tényleges szolgálatra behívott védkötelesek, akiknek itthon maradt családjai kényerkereső nélkül maradtak, az illetékes parancsnokság intézkedése és az előjárósága véleményezése alapján rövidesen szabadságoltatnak.

— **Régi ötven forintost** talált szekrénye fenekén Olajos Sándor ujszászi esendőr és kegyelmi kérvényben kérte az 1907 augusztus 31-én értéktelenre vált 50 forintos beváltását. A miniszter a kérvényt leküldte a járási főszolgabírónak nyilatkozattétel céljából.

— **Az időjósok** a következő hetek és napokra, esőt és hideg időt jósolnak. Ezzel feltétlenül az emberség, a meghülésnek van kitéve. Azért célszerű mindjárt a kezdetnek kezdetén, a Réthy fele pemetéfi cukorkákat használni melynek doboza csekély 60 fillérbe kerül. Azonban ügyeljünk, hogy minden dobozon a készítőnek neve, Réthy Béla gyógyszerész, rajta legyen, mert csak akkor valódi.

— **A legjobb és legolcsóbb** villamos berendezéseket Medgyesi Géza szereli Szolnokon Baros u. Vasut állomás közelében. Nagy választék csillárokból, fém és szálazottakban.

NYILT-TÉR. *)

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy lakásomat az Eisler fele házba, helyeztem át. (Szolnoki-ut. Régi olaj malom.)

Vadász Izsák

községi állatorvos.

Temesközy Gerzonnál

1911-es rizling, furmint és kádár eladó bármilyen nagy mennyiségben.

Veveránné Warlám Róza tanítónőnek „A jó hazafi” c. nagytetszést aratott hazafias gyermekszínhátéka megjelent és Müller Mórnál 1 koronáért kapható.

3 szobából és mellékhelyiségekből álló ház eladó. III. ker. 116. sz. Értekezni lehet Kis Ferenc tulajdonossal.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Közigazdaság.

A kisgazdákért.

A földművelésügyi miniszter a gazdasági felügyelők sürgős feladatává tette, hogy vegyék munkába az elhanyagolt községi és közbirtokossági legelők jövedelmét, illetve ahol egyáltalán, vagy pedig elegendő legelő nincs, támogassák az érdekelt gazdákat a megszerzésében.

Ez intézkedés sokkal közvetlenebbül érinti a vidéki, de főleg a falusi lakosság érdekeit, semhogy ne kellene vele behatóbban foglalkoznunk.

Az ország legtöbb vidékén valóságos szegénycsapat alkotják a közlegelők a mezői gazdálkodásnak. Alig van az országban közlegelő, mely a javításnak, gondozásnak, egy szóval okos gazdasági kezelésnek még csak a szinét is látta volna. Igaz, hogy a legrosz-

szabb legelő is többet ér, mintha egyáltalán nincs, de nagyban és egészben a meglévő közlegelők sem tudnak kellően megfelelni fontos hivatásuknak. Pedig a mi viszonyaink között az állattenyésztés, de főleg a kisgazdák és birtokosok falusi lakosok állattenyésztése a közlegelőt nem nélkülözheti.

Am vitatkozzanak rajta az elméleti tudósok, hogy kell-e a jó állattenyésztéshez legelő, vagy sem, annyi bizonyos, hogy a mi népünk közlegelő nélkül kellő mennyiségű marhát tartani, egészséges és további tenyésztésre alkalmas állatokat felnevelni nem tud.

Az intézkedés tehát, melynek közlegelőink jövedelmét hozatala és a hiányzó legelőterületek pótlása lesz az eredménye, praktikus és veszi munkába nemcsak állattenyésztésünk fejlesztését, hanem a falusi élet gazdasági erősödésének, tehát szociális békéjének biztosítását is.

A mai állapotok, amelyek közepette a közlegelők rosszabbára, vagy hiánya a szegényebb elemekre nézve lehetetlenné teszi az állattartást, kihat népünknek nemcsak anyagi állapotára, de táplálkozására, tehát testi és lelki egyensúlyára is. A magyar törvényhozás már 1907-ben megalkotta az állattenyésztés állami támogatásáról szóló törvényt, melyben mód adatott arra, hogy a falusi kisgazdák úgy a legelő javításánál, mint megszerzésénél is igénybe vehessék az állami segítséget.

Ugyane törvény, amikor minden vármegyébe egy gazdasági felügyelőt állított, gondoskodott a végrehajtását mozgató helyi szakközegről is. A törvény végrehajtását a közbejött politikai zavarok megakasztották.

Az így származott hiányokat pótolja most a földművelésügyi miniszter fentemlített rendelkezése. Századok mulasztását nem lehet egyszerre pótolni és így a közlegelők kimerült talaja, elsilányodott növényzete, általában elhanyagolt kezelése sem fog egyszerre ideálissá változni. De bizonyos, hogyha évenként csak egy-néhány közlegelő kerül egy-egy vármegyében gondosan vezetett és ellenőrzött javítás és kezelés alá, néhány év alatt nagyot javul gazdasági életünk mérlege.

Erdemes tehát ezzel a dologgal komolyan foglalkozni és alig szerezhethet magának baski is nagyobb érdemet közönségével szemben annál, mint aki értelmes gazdaember létére odahat, hogy a közlegelők megjavításának és helyes kezelésének gondos és aprólékos munkája mentől előbb meginduljon.

Az ország használatállománya. Az 1912-ben tartott összeírás az ország használatállományának a következő értékes adatait tünteti fel. Szarvasmarha volt 1912-ben 6 036 945 darab, az előző évben 5 942 342 darab, a szaporodás tehát 94 603 darab, ami az állomány 16 százalékos emelkedésének felel meg. A magyar fajta szarvasmarha száma apadt 95 453 darabba, ellenben a pros tarka, a borz deres és egyéb tarka fajták szaporodtak. Ló volt 1912-ben 1 960 000 darab, a megelőző évben 1.

967 000 így az apadás 7000 darab. Sertés volt 1912-ben 7 409 801, az előző évben 6 166 962 vagyis a szaporodás 1 242 839, azaz 20 százalék. Juh volt 1912-ben 7 168 054 darab, 1911-ben 7 509 732 apadás tehát 342 768 darab a mi bizony igen tekintélyes szám.

Csarnok.

Tanulmányok.

Irta: B. J.

A művészi fok. Valami az ideálról.

Gyönyörű sorozata van Bellini Vincenzo operáiban a dallamoknak. Hogy ezek gyöngyszemek, az bizonyos s mégis sok ember fülének idegenszerűek. A szerelmi mesterfogások tarka sokaságának technikáját is csak az oly csinos fiúk sajátíthatják el, akik a nők előtt a fiatal amorosok típusaiként tűnnek fel s dúskálhatnak ezek szíveiben.

A fiatalember utja a nőhódításban a művészi fokig sok-sok gyakorlat eredménye. Neki nem szabad visszariadni a leverő órák sötét lárvájától; a holdfénynél való sétálás mellett meg kell szoknia az eső paskolását is s a hideg szelet, ami jegesre merevítette kezét, ha ellentétül nem találhatná meg a bársonyos melegséget a leánykája fehér nyakán. A valódi szerelem nem sokat törődik a környezet néha nagyon is szembetűnő visszatartásával, belekacag a süvöltő szélbe s a csufoldás egész csipő virágkosarát önti a fekete felhőkre. Csak a még halovány szívkapcsoknál tud ártani, ha itt-ott poseidoni vadságu est van s valami nyomasztó, halálfejtő lepkékkel kihimzett fekete fatyollal látszik bevonva lenni az egész komortermészet.

A fiatalemberek iskolája a sok-sok szép leány szoknyája melletti gyakorlat, akik nem szűkölködők iránta a kegyeikkel. Megrészegetik őt a fiatal testük parázsos hozzásimulásával s eludoljuk nekik az Auber barcaroláját is. A nők kegyeire született fiatalembert ugyan csaknem bármire a pillanat alatt támadt tetszés fogadja, de mert a szerelemnek mindenütt megvannak a hivatlanul előretolódó akadályai, azért ő is egy bizonyos gyöngyörű szempárt egyszer láthatott csak, s a tulajdonosa megmaradt az ideál igazi megtestülésének, mert vele soha egy szót sem válthatott.

Elérhetetlenség hire leányoknál. A versengők.

A nők közül csak úgy teremnek a fiatalemberek, akiknek az udvarló szerepére sarkallik a becsvágyuk.

Egy-egy elragadó leánykának valóságos rabszolga-csapata van. A romantika dusan virágozik ezek között. Három-négyen mennek közülük baráti szavakat váltva haza; fölöttük ragyog az egen Cassiopeia s a sárgás fényű Arkturus s mindegyikük az életadó, forró, lüktető vérű mosolygó leányra gondol. A szemeit olyan büvöseknek mondják, mint Horatius Bazinécét. S ugyanakkor egy más

Jóval nagyobb csapat is e leányról körülbelül ugyanilyen gondolatokkal foglalkozik.

Mi vajjon az a selyemfonál, ami ennyi fiatallembert lekötve tart? Hisz' annyi a leány! A remek, magához húzó aranyalmákat éppen ez a Hesperida tartja kis kezében? Mas a gyöngébb nem-ből nem olyan okos s kedvesen pajkos? Mivel bódítja el e sok fiatallembert? A felelet nagyon egyszerű.

A férfiak túlnyomó része arra született, hogy a nő uralkodjon rajta. Ezeknek sorából kerülnek ki azok, kik a hideg köszobokról énekelnek; egymás között a földi leányt cherubbá alakítják, tömérdek krizantenumot s rozszát vásárolnak össze s azért hol szelid, hol türelmetlen, vagy heves vallomások egész tömegével árasztják el a bevezett leányt. Közös vonásuk az, hogy többnyire, ha uracs fajkepek is, jelentéktelen külsejük. A leány meghódítása körül körülbelül olyan munkát végeznek, mint Sisyphus, ki a monda szerint az alvilágban azzal bünhődött, hogy szikladarabot kellett egy hegy tetejére hengeríteni, mi e csuesről újra meg újra legördült. Egymás iránt legtöbbször kajánok. Ha még hozzátesszük, hogy mindegyikük verseng az előbbretörésben, a magát-kiemelésben s a többire való intrikalásban, a vázlatos képet már megadtuk róluk.

E leánykát, ki a különös szépsége megbabonázó hatásával tartja őket fogva (a női szépségről azt mondja About, hogy egyszerre százakat képes boldogítani) a szó szoros értelmében agyonbecézik. Az egyik komikumával iparkodik nála célt érni; a másik Wieniawszky's Rode hegedülésével akarja magához ragadni; a harmadik az emlékkönyvébe való versek után kutat egész nap. De mert a különféle megnyerő-eszköz utáni keresésben is mégis e fiatallembereken valami egyszínű maz van s egy sem bír azzal a végzetes varazsszal, ami a nőkre olyan hatást gyakorol, egyformán bánik is mindegyikkel: egyformán juttat nekik egy-egy kis bolondító kegyet (hogy pl. a szalagot a cipőcskőjén megköthessék), de egyformán kínozza is őket szeszélyeivel s parancsolgat nekik. S az elérhetetlenség legendájától övezetten előttük csak annál vágykeltőbb. Pedig a szerelem-nélkülisége csak a kedvencének még meg nem talaltságában nyeri megfajtását.

Szerkesztői üzenetek.

Gy. I. Figyelmeztetését köszönjük. Csak a hely szűke miatt maradt el eddig is a reklamált dolog. Kérjük szerencsétlenül meg bennünket e rovat kitöltésére. Az egyes számok árát az előfizetéshez kellett szabnunk.

Vidéki kis lány. Az Ön véleménye szerint „a jelen társadalmi rendszer még nem annyira szociális, hogy a női nem emancipációja e lépésre bennünket bízhatna”. Én nem írom ennyire körül a dolgot csak annyit mondok: hogy his lánynak otthon a helye.

Divatruházamat az új helyiségemben, a „Remény” gyógyszertár mellett megnyitottam és annak megtekintésére tisztelettel meghívom bevásárlások megtétele nélkül is.

Mint eddig, úgy ezentúl is az Ön lesznek, hogy tisztelettel kívömet jó, tartós és szép árukkal a legolcsóbb árak mellett szolgáljam ki.

Kiváló tisztelettel
KOHN MIKLÓS.

A Rom. kath. Olvasó Egylet,

üzletvezető szolgái állás betöltésére pályázatot hirdet. A pályázni szándékozók, pályázatukat február hó 9-én déli 12 óráig adják be Kone Pal egyleti elnöknek, aki bővebb felvilágosítást is nyújt.

Gyergyádesz István

angol és francia női szabó, berlini szabász.

Készít a legmodernebb, komplikált szabásu angol és francia kosztümöket, estelvi ruhákat, séta köpenyeket, színházi blousokat, aljakat, pongvolákat. Gyásruhák 36 óra alatt a legfinomabb kivitelben készülnek.

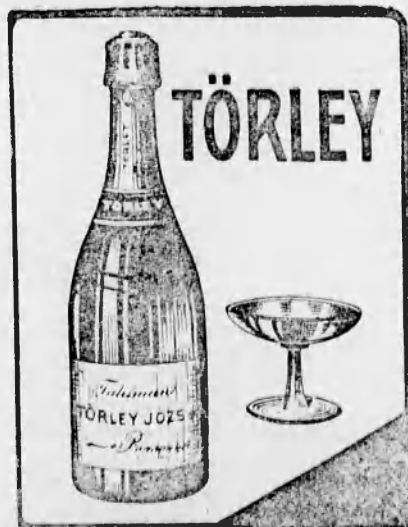
A t. hölgyközönség partfogását kérve

kiváló tisztelettel

Gyergyádesz István

angol és francia női szabó
SZOLNOK, Mária-u. 2367.

Szerkesztőségi telefonszám 37.

Allandó

Nagyraktár.

FIGYELEM!

Aki házat olesón és szakszerűen akarja vízvezetékekkel ellátni, úgy mint: Fürdőszoba-, mosdó-, konyha- és klozetberendezésekkel, az forduljon bizalommal

TURY KÁLMÁN

Felhívásra árajánlattal díjtalanul szolgálok.

bádogos és vízvezetek-szerelőhez
CZEGLÉDEN.

ÚJ NŐISZABÓÜZLET.

Czepléden, Rákóczi-ut 13. szám alatti lakásomon **angol nőiszabóságot nyitottam**, ahol a legelegansabb nőiruhákat készítem a legújabb divat szerint. Külföldön és a fővárosban szerzett gyakorlatom lesz a legjobb garancia arra, hogy a legkényesebb izléseket is kielégíthetem. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

TÓTH MÁTYÁS
nőiszabó

Villanyerőre berendezet

borotvaköszörülő és acéláruraktár

(Unghváry László ujonnan épült házában Cegléd.)

Hat évi budapesti praxisom garantált nyújt a pontos munka es szolid kiszolgálás tekintetében es minden munkámért es árúért kezesseget is vállalok.

Javitások es mindenféle e szakmába vago munkákat azonnal, olesón es a legnagyobb pontossággal végzem. — Teljes tisztelettel

Flasner Kálmán.

Kaiser-féle

mell karamellák gyorsan es biztosan ható köhögés elleni bombonok.

Valódi csak a 3 fenyővel!

Törvényesen védve!

Kapható kizárólag:

a **Szent-István** gyógyszertárban

PERÉNYI GYULA

gyógyszerésznél

ABONY, Pestmegye.

Hirdetés.

Tudomására hozom a t. közönségnek, hogy rendelésére azonnal készítek élővirágkoszorukat mérsékelt arért. Cserepes saison virágok allandóan kaphatók.

Egy középisk. végzett fiut tanulónak felveszek.

Tisztelettel

Neruzsill István
keresk. kertesz.

Antimorbin

a világ legjobb szoba permetezője.

Számtalan kitüntetés. 5 évi jótállás. Készülékek kaphatók 5 koronától egészen 50 koronáig.

Vezér képviselő:

SCHLÄNGER ÁRMIN

Budapest, VI. Andrassy-ut

38. Telefon 157-98.

Eladó gyökeres szőlővessző:

dús gyökérezetű kövidiuka, ezerjő, olaszrizling, sasza szilberveisz, mustosfehér, slankamenka, kádarka es mézesfehér porbujtás előjegyezhető CSILLAG GUSZTAV szőlőbirtokosnál Czepléden, Kosuth tér.

Ha venni vagy eladni akar, hirdessen az „Abony”-ban.

Milkó Ignác az abonyi urikörök szabója Szolnokon.

Baross-utca 15. szám.

Telefon: 206. sz.

SCHWIMMER KÁLMÁN

könyvkötő

SZOLNOKON, MAGYAR-UTCA.

(Gettler-bank épületében.) — Telefon 298.

Elmulik a köhögése

ha az elismert és kitűnően bevált

Contratussint Bayer

használja.

Főraktár: **Perényi Gyula** gyógyszerész urnál
Abonyban.**Bellovay Sándor**cementárugyára, **CEGLÉD, Teleki-utca 25.**

Elvállal mindennemű betonépítéseket, cementöntvények készítését. A legújabb különféle tetőcserép, diszes és egyszerű cementlapok, sima beton és csiszolt teraszburkolat minden színben.

Továbbá elvállalja: járdák burkolását, nedves falak és pincék száraztételét. Épületekhez műkölabazatok és párkányzatok, kifolyó cementdudák készítését.

Műsirkövek olcsón és jutányosan, itatóvályuk, cementcsövek minden méretben. Vasbetonoszlop kerítéshez, vasbetonjászlak, bejáróhidak udvarokra.

Klein Sándor

rőfös és divat nagyáruháza

Kossuth tér Cegléd Városház épület.

Saját pénzének ellensége, ha elmulasztja megtekinteni óriási raktárámat, ahol mindenféle női gyapjú szöveteket posztokat és barchetekett az egész környéken a legolcsóbban vásárolhat.

SCHWIMMER-SCHWARTZ SZERÉNAnői-fodrász és manicur terme, illatszer és pipere üzlete
Szolnokon, Magyar-utca. Telefon 298.**Női fodrászterem.****Czeplédi Asztalosok Bútorcsarnok Szövetkezete**

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rákóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi Bankpalota.

Állandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által készített háló, ebédlő, salon, férfiszoba, előszoba, konyha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden tárgyért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen berendezésekre készséggel, díjmentesen bármikor kiszolgáltatnak.

Kecskemét vid. kiállításon ezüst éremmel kitüntetve 1901.

OZE FERENC

A győri kiállításon bronz éremmel kitüntetve 1908.

uri és női cipész, Cegléd Boeskey és Árdád-u. sarok 18—5.

A pécsi országos cipész kongresszuson 1905. díszoklevéllel, az 1907-iki cipész szaktanfolyamon oklevéllel kitüntetve.

Aki erős, elegáns és tartós férfi, női vagy gyermek cipőt óhajt vásárolni, forduljon cégemhez, ahol fentiek készen vagy rendelésre olcsón beszerezhetők.

Díszmagyar csizmak legszebb kivitelben.

Sürgőnycim: **Stögermayer Szolnok.** Telefon 165.**Vesz és elad halat, vadat** minden mennyiségben napi áron.**Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabó cég Cegléden Telefon: 65.****Ha Czeplédre megy,**ne mulassza el **Klein Adolf** férfi ruha és női felöltő **NAGYÁRUHÁZÁT** meglátogatni, hol a legdivatosabb női felöltöket és gyermek kabátokat, valamint a legjobb férfi ruhákat készen és mérték után a legolcsóbb árban szerezheti be.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a t. utazóközönseget, hogy bérkoesi üzletemet a kaszárnya udvarba helyeztem és ugyanott lévő lakáson kocsik megrendelhetők, valamint a Központi kávéházban is.

Teljes tisztelettel

Neuwirth Jakab

bérkoesi tulajdonos.

Ruha festés és vegytisztítás,

Ruha festő és vegytisztító intézelem részére **Kohn Miklós** divatáru üzlete vesz fel rendeléseket.

Zakócs János

Cegléd, Árpád-tér evangélikus bazár.

Elsőrendű uri szabóság.

Szabásom

Elegáns

Kényelmes

és fess

VAJDA JÓZSEF

uri szabó
Cegléd.

Az országos ipar-egyesület által több kiállításon

Semsedy Balázs

különböző izléses, jó és szép munkákért.

műasztalos, lakberendező Szolnokon.

Mintaraktár főter Gorove-utca.

Műhelytelep Mária-utca (saját ház.)

Raktáron vannak teljes lakberendezések. Háló, ebédlő, iroda, szalon, úri, előszoba és konyha berendezések. Vas és réz bútorok, szőnyeg diványok, sodronyok, madracok. Ugy adott, mint saját tervem szerint készítek izléses berendezéseket a legjutányosabb árban.

A legjobb és legolcsóbb bútor
bevásárlási forrás

Füleki János és fiainál

Szolnokon Baros-utca.

ELKÁN ÜDÖN szücsmester Szolnokon
Baross-utca. Telefon 296. sz.

Nagy választék különféle szőrmeárúk és kész női bundákban. Átalakításokat legolcsóbban készít.

Külső Szolnokmegyei Takarékpénztár SZOLNOKON

Alakult 1869-ben. Részvénytőke 500.000 K.

Anyaintézet a **Magyar Országos Központi Takarékpénztár Budapest.**

Betéteket gyümölcsözlet a legmagasabb kamatozással. Váltókat leszámítol.

Kölcsönt nyújt földbirtokra 15-65 évi időtartamra.

Értékpapirokat vesz és elad; azokra kölcsönt nyújt.

Parcellázásokat finanszíroz.

Hirschbein-féle

Első Abonyi Mezőgazdasági és
Varrógép raktár

Piactéren a városházával szemben.

Raktáron tart és a legelőnyösebb részletfizetési feltételek mellett árusít mindenféle
mezőgazdasági és varrógépeket, kerékpárokat és permetezőket.

A legtokéletesebb amerikai lókapáló arató és szántógépeket.

Legerősebb borsajtók és szőlő zuzók minden nagyságban.

A vidék legnagyobb varrógép raktára. A legtokéletesebb kivétel. 8 évi jótállás.

Szakekék minden nagyságban már 48 koronától kezdve.

A legtokéletesebb kerékpárok. A Premier gépek egyedárusítása.

Különféle szecskavágók. 44 koronától feljebb.